

Nr 132

Av herr **Stiernstedt**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till hemvärnets avlöningar.*

I statsverkspropositionen, fjärde huvudtiteln, punkt 37, behandlas anslagen till hemvärnets.

I punkten anmäles att rikshemvärnschefen ånyo framställt förslag om höjda arvoden till kretshemvärnschefer och hemvärnschefer ävensom åt tillsynsmän vid hemvärnsförråd samt om inrättande av arvoden till hemvärnskompanichefer. Av förslaget betingade kostnadsökningar beräknas till 342 500 kronor. Civilförvaltningen anser att det av flera anledningar — icke minst rekryteringsskäl — är nödvändigt att söka åstadkomma en omreglering av arvodena till kretshemvärns- och hemvärnschefer med beaktande av de arbetsuppgifter som för närvarande åvilar dessa. I sina anslagsberäkningar för nästa budgetår har ämbetsverket, utan att taga ställning till de blivande ersättningsbeloppen, utgått från att nämnda arvoden höjes i skäligen mån samt att kompanichefsarvoden införes. Likaså räknar civilförvaltningen med en höjning av arvodena för tillsynsmän.

Departementschefen har förklarat att han icke är beredd att föreslå någon höjning av arvodena till kretshemvärnschefer, hemvärnschefer och tillsynsmän eller att arvoden generellt tillerkännes hemvärnskompanichefer.

Likartade förslag som för budgetåret 1957/58 har av rikshemvärnschefen framförts med detaljmotiveringar för budgetåren 1953/54, 1954/55, 1955/56 och 1956/57. Efter en 10-procentig höjning den 1 juli 1952 som kompensation för penningvärdets fall utgår arvodena nu med till kretshemvärnschef 110 kronor och till hemvärnscheferna med, beroende på områdenas storlek, 165, 250 eller 330 kronor per år. Dessa belopp motsvarar i många fall icke de personliga utlägg krets- och hemvärnschefer har för att rätt kunna sköta sina åligganden, och till sin natur kan de knappast anses annat än symboliska. Kompanicheferna, som för närvarande icke åtnjuter någon ersättning, har ett arbete, som i stort motsvarar vad som åligger en hemvärnschef på landsbygden.

Under krigsåren var det en naturlig sak för hemvärnsbefälet att fullgöra sina åligganden mot en mycket ringa ersättning. Kriget kunde när som helst bli en aktualitet även för Sveriges folk, och många ansåg, att de personliga uppoffringarna under sådana förhållanden aldrig kunde bli för stora. Genom andra världskrigets slut upphörde det direkta hotet mot vårt lands säkerhet, och även om det kalla kriget blivit en påtaglig realitet är

det icke rimligt begära att hemvärnsbefälet år efter år skall sköta sina maktpåliggande uppgifter mot så ringa ersättning som nu ges dem. Arbetsomfattningen har därjämte ökat under år som gått, bland annat genom tillkomsten av det värnpliktiga hemvärdet och vidgat arbetsfält i vad gäller utbildningen. En av hemvärdets huvuduppgifter är att i fred hålla försvarstanken och försvarsidén levande hos vårt folk, och de som främst skall arbeta härför är hemvärnsbefälet. Det är emellertid icke att förundra sig över att just i detta avseende hemvärnsbefälets goda vilja många gånger sviktar. Upprepade avslag från statsmakternas sida på framställningar om höjning av arvoden skapar olust hos befälet för det arbete de frivilligt åtagit sig. Mången lämnar hemvärdet med den tanken att det icke kan vara mycket lönt ägna tid och kraft åt ett arbete, som till synes skattas så lågt, och nyrekrytering av befäl försvåras.

Allvarligt måste sålunda framhållas den stora vikt hemvärnsmännen tillmäter en välvillig behandling av den framställning rikshemvärnschefen gjort i fråga om hemvärdets arvoden.

Beträffande tillsynsmännen är det uppenbart att i den mån hemvärnschefernas arbetsåligganden kan minska genom att särskilda befattningshavare handhar förråden större möjlighet ges cheferna att sköta viktigare uppgifter som utbildning och rekrytering.

Hemvärnsrådet har vid sammanträde den 23 maj 1956 framhållit nödvändigheten av en höjning av arvoden till kretshemvärns- och hemvärnschefer samt arvoden även till hemvärnskompanichefer och varnar för de konsekvenser ett bibehållande av arvoden på nuvarande låga nivå kan medföra.

På grund av vad ovan framhållits tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen ville bifalla rikshemvärnschefens förslag och besluta en anslagshöjning för Hemvärdets avlöningar (statsverkspropositionen 1957, fjärde huvudtiteln, punkt 37) av 342 500 kronor för budgetåret 1957/58 att fördelas på arvoden enligt de grunder som rikshemvärnschefen angivit i sitt förslag till arvodesfördelning.

Stockholm den 24 januari 1957

Lennart Stiernstedt